



نوری یخانی

روانینیکی تر بو بالا کردن



له گوشیه‌ی ئەمچاردا بپیارم دابوو، قسەیه‌ک له مەھر ھاوکیشەی پەیوهندی نیوان (دیموکراسى - ئازادى - بەپرسىيارىتى) بکەم، بەلام دیاره سالىادى دەرچۈونى كۆيىستان بىرى بە ئاقارىكى دىكەدا بىردم، بۇ ئەوهى دەرفەتەكە بقۇزمەوه و ئەگەر بە خىراپىش بىت، قسەیه‌ک لەسەر دېرۋەك ئەزىزىمۇنى رۆژنامەگەرە دەفرەتكەمان بکەم، لەبەر ئەوه، تەھەرى يەكەميان ھەلدىگەرم بۇ دەرفەت و گوشىه‌کى دى.

(۱)

له (زارى كرمانچى) حوزنى، بۇ (كوردىستانى) عەلەمكەتبە و سەبىرى ئەفەندى و (بەرە رووناکى) نەزادى عەزىز و سورمىٽ و نازد جوندىانى و گەنجانى تر، تا (قەلا) ئى حوسىن و حەسەن و رىناس مستەفا و عەبدولواحيد مەممەد و لوقمان حەسەن و ئاكۇ ئاكۇسى و توانانەمەدد و (پەرسىيەكى) ھەلگۇرد عەبدولوھاب و گۇفارەكانى (زۆزك) ئى ئازاد سريشەمەبى و قادر حەسەن و حەممە حاجى كەرىم و (روانىز) ئى سەدىق سەعىد و عەبدولواحىپ و بەندە و (نوى) ئى محمد حاجى كەرىم و نورەدىن سەعىد و ديسى و ئاكۇ محمد و بەندە و هېمەن مەلا عەبدوللا و بلاوكاراوهكانى (كۈرەك) ئى گەنجانى روانىز له زانكۇ و پەيمانگاكانى ھەولىر و (ئەرۋۆز) ئى يەكتى نەتەوەبى و (خەرنەن) ئى رىزگار زەسول و براھەرانى و (روانىز نوى) حزب شىوعى و (چاند) ئى ناوهندى روشىنېرى سۆران و (سوما) ئى سەمعايل ئىپراھىم و براھەرانى و (ھەلگۇرد) ئى دەفەرى بالەكايەتى و بلاوكاراوه قوتابى و خويىنداكارىيەكانى ناوجەكە، تا دەگاتەنەفتەنامە (زارى كرمانچى) و گۇفارى (كۈوار) ئەمروزى دەزگاى زارى كرمانچى و گۇفارى (كۆيىستان) بەردەستان، ھەمۆ نەوانە و چەندىن ھەولى دىكە (كە بەداۋى ئىبوردىنەوە لەوان و خاوهندىكانى زاکىرەم ھىلاكى كردى لە ناوبردىنەن)، ھەمۇييان بەيەكەوه رۆشتىي زىاترى روونىكردىنەوە كۆپەرەيگاكانى ئەو كاروانە دوور درېزىدە دېرۋەكى رۆژنامەگەرە ناوجەكەمانن.

(۲)

بۇيىشە كە باس له مىزۇوى رۆژنامەگەرە كوردى دەكىرى، دەفەرى سۆران بە گشتى و دروستىر و بەتايىبەتى روانىز ويسىتكەيەكى گەنگى نىپو ئەو دېرۋەكەيە، كە بېتى باسلىرىن و ناوبردىنەن، مىزۇوهە كورتى دىنى، ئەو مىزۇوهە (حوزنى) بەردى بىناغەكە دانا و گەشەي پىدا و بەدەۋى ئەۋىش و تا بە ئەمروز دەگات و بە گۇپەرەيە ھەلەمەرەجى سىياسى و ئابۇرۇ و كۆمەلەتى ناوجەكە بەردهوامى پىداۋاوه، ئىدى باش خراب، ئەوه دواجار ئايىندا بەرەيەر لەسەر چىيەت و ماهىيت و رۆل و كارىگەرە بەردهوامى ئەو كاروانە و رېبوارانى دەدات.

(۳)

پاولو كۆپلىي دەلى "پېویست ناكا مەرۋە سەركەۋىتە سەر كىيۆك، بۇ ئەوهى تىپگەت و بەوانى دى بلى، كە بلىندا، نەو قسەيەم بۇ ئەوه ھېنئايدە، تا بە ستافى كۆيىستان و خۆشمان بىليم، بالاى قەلمەمەكانى ئىمە له نىپو كاروانەكەدا دىبارە و پېویستە و دەھىن خۆمان بىبىنەن و بخۇينىنەوە، گەنگ نىبى لە نىپو پرۇسەكە و لە ئاپتى چەندىتى و چۈنۈتى دەپىنەدا چىمان كەردووه و چۈن بۇوۇن، بەقدەنەوە گەنگ بۇ ئايىندا نەھەلەنەمان چۈك بىدات و بچەمەتىنەوە و بې شۇين ئەۋە فاكتەر و زەمەنەن و مىكائىزىمانەدا بېگەرىن، كە بە ھۆيانەوە دەتوانىن كەمۇكۈرە و خەوشەكانمان بىبىنەن و ھەولى جەدىتىر بىدەن، بۇ نۇيىكەنەوە و گەشەپىدان و بەردهوامى بېدانى خۇنەكانمان و پەيامەكە بېگەھەنەنە دەستى نەودىھىكى تەندرەست و ھوشىار، كە بەها و نىخى كار و بەرھەم و بەخىشەكانى لەلادا مەزىن بى و بە دلسۇزىھەوە، كۆشىش بەكتا بۇ پاراستن و بەرەبىپېشىردىنەن.

(۴)

ھەزىرتى سلىمان دەلى "باشتە سەھە خواردن لەو شۇپەنە خۆشەۋىستى لېيە، لە خواردىن گۆشتى گایەكى قەلەو، لە شۇپەنە كە رقى لەگەل دابىت، لەبەر ئەوه خالىكى گەنگ لەو پرۇسەيەدا ئەوهىدە، كە لە پېشى زۆرېك لەو ھەلەنە ئىمە، جۆرېك لە عىشق و لە خۆبۇردووبىي و خۆبەخشى ھەبۇوه و ھەمە و لە مىانىدا بەدەۋى خوانىك گەراوىن، كە لەسەرەيدا لە بەرە خۆشەۋىستى و ھاواكى ئەوانى تر بخۇين، چونكە دلىنام لە زاکىرە و بېكەنەوە و دونىابىنە زۆرەيىمان، دۆزىنەوە و گەيشەن بە ترۇپىكى خۆشەۋىستە ھەبۇوه، نەك لە خۆبایبىوون و نازكەن دەسەر ئەوانى دى و حەزىزى غرور و بەلەكەنە ئىراكارانە، كە پېویستە ھەر واش بەمەنەنەوە و درېزە بە كار و كۆشىشەكانمان بىدەن، لە تەكىشىدا ھەولى زىاتىر بىدەن بۇ جوانىتىر كارەكانمان لە ئاپتى ناوهنەرەك و پەيامەدا، پەيامەك دوور لە جوغۇزى تەسلى كە جوانىكۈزى ئايدىلۇزى و بۇتە ئەر زىيىو ناوجەگەرەتى و خەنۇن پووجى ئەننانىت و خودپەرسىتى، پەيامەك لە شۇپەنە كە جوانىكۈزى شۇومى بىراڭۇزى، نەمامەكى گەشى تېبايى و بېيەكە وەزىيان و لە جىاتى ھەر بىزازىبىيەكى بىمانا لە نىشتەمان، گولىكى ئىنتىما و باوهشەكەن بە نىشتەماندا لە ناخى نەودىكانمان بېروپىن.